

KOMMISSIONENS DIREKTIV 2008/63/EG

av den 20 juni 2008

om konkurrens på marknaderna för teleterminalutrustning

(Text av betydelse för EES)

(kodifierad version)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 86.3, och

av följande skäl:

- (1) Kommissionens direktiv 88/301/EEG av den 16 maj 1988 om konkurrens på marknaderna för teleterminalutrustning ⁽¹⁾ har ändrats ⁽²⁾ på ett väsentligt sätt. För att skapa klarhet och överskådlighet bör det direktivet kodifieras.
- (2) I alla medlemsstater var telekommunikation antingen helt eller delvis ett statsmonopol som i allmänhet beviljades i form av särskilda eller exklusiva rättigheter för ett eller flera organ ansvariga för att tillhandahålla och driva nätet och tillhörande tjänster. Dessa rättigheter gick emellertid ofta längre än till att tillhandahålla tjänster för utnyttjande av nätet och sträckte sig till att tillhandahålla terminalutrustning för anslutning till nätet. Under de senaste decennierna har en avsevärd teknisk utveckling skett när det gäller nät och utvecklingstakten har varit speciellt hög inom området terminalutrustning.
- (3) Medlemsstaterna har, för att svara mot den tekniska och ekonomiska utvecklingen, sett över systemet med särskilda eller exklusiva rättigheter inom telesektorn. Ökningen av antalet typer av terminalutrustning och möjlighet till flera olika användningar av terminaler innebär att användarna måste tillåtas att fritt välja mellan de olika typerna av utrustning som finns tillgängliga, om de fullt ut ska kunna dra nytta av de tekniska framsteg som gjorts inom sektorn.
- (4) Till följd av de exklusiva rättigheterna begränsas den fria rörligheten för teleterminalutrustning, antingen beträffande import och marknadsföring av sådan utrustning, inbegripet satellitutrustning, eftersom vissa produkter inte marknadsförs, eller beträffande anslutning, idriftsätt-

ning och underhåll, eftersom ett monopol, med tanke på marknadens särdrag och i synnerhet produkternas mångfald och tekniska egenskaper, inte har något incitament till att tillhandahålla dessa tjänster då det gäller produkter som det inte har marknadsfört eller importerat eller till att anpassa priserna till omkostnaderna eftersom det inte finns något hot om konkurrens från nya företag på marknaden. Då det på de flesta utrustningsmarknader typiskt förekommer ett stort sortiment av teleterminalutrustning finns det risk för att varje särskild rättighet som direkt eller indirekt begränsar det antal företag som har tillåtelse att importera, marknadsföra, ansluta, idriftsätta och underhålla sådan utrustning får samma inverkan som beviljandet av exklusiva rättigheter. Sådana exklusiva eller särskilda rättigheter är åtgärder med samma verkan som kvantitativa restriktioner som är oförenliga med artikel 28 i fördraget. Det är därför nödvändigt att avskaffa alla exklusiva rättigheter i samband med import, marknadsföring, anslutning, idriftsättning och underhåll av teleterminalutrustning och alla rättigheter med motsvarande verkan, dvs. alla särskilda rättigheter utom de som består av fördelar enligt lag eller annan författning som ges till ett eller flera företag och som endast berör andra företags möjligheter att utöva någon av ovanstående verksamheter inom samma geografiska område på i huvudsak motsvarande villkor.

- (5) De särskilda eller exklusiva rättigheterna beträffande terminalutrustning utövas på ett sådant sätt att de i praktiken är ofördelaktiga för utrustning från andra medlemsstater, särskilt genom att hindra användare från att fritt välja den utrustning som bäst passar deras behov i fråga om pris och kvalitet, oberoende av dess ursprung. Utövandet av dessa rättigheter är därför oförenligt med artikel 31 i fördraget i samtliga medlemsstater.
- (6) Tillhandahållandet av installations- och underhållstjänster är en nyckelfaktor vid köp eller förhyrning av terminalutrustning. Ett bibehållande av exklusiva rättigheter inom detta område skulle innebära att exklusiva marknadsföringsrättigheter bibehålls. Sådana rättigheter måste därför också avskaffas om upphävandet av exklusiva import- och marknadsföringsrättigheter ska ha någon praktisk effekt.
- (7) Underhåll av terminalutrustning är en tjänst som avses i artikel 50 i fördraget. Tjänsten i fråga, vilken ur kommersiell synvinkel inte kan skiljas från marknadsföring av terminalutrustning, bör tillhandahållas fritt i enlighet med artikel 49 i fördraget, i synnerhet när tjänsten tillhandahålls av kvalificerade företag.

⁽¹⁾ EGT L 131, 27.5.1988, s. 73. Direktivet ändrat genom direktiv 94/46/EG (EGT L 268, 19.10.1994, s. 15).

⁽²⁾ Se bilaga II del A.

- (8) Situationen på marknaden medför fortsatta överträdelser av de konkurrensregler som fastslagits i fördraget och påverkar utvecklingen av handel negativt i en sådan utsträckning att det strider mot gemenskapens intressen. Starkare konkurrens inom terminalutrustningsmarknaden kräver att öppna tekniska specifikationer införs som motsvarar de väsentliga krav som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/5/EG av den 9 mars 1999 om radioutrustning och teleterminalutrustning och om ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse⁽¹⁾ och tillåter fri distribution av terminalutrustning. Sådan öppenhet kräver publicering av tekniska specifikationer.
- (9) Särskilda eller exklusiva rättigheter med avseende på import och marknadsföring av terminalutrustning ger upphov till en situation som är helt motsatt målet i artikel 3 g i fördraget, som föreskriver upprättande av en ordning som säkerställer att konkurrensen inom den inre marknaden inte snedvrids och som i ännu högre grad kräver att konkurrensen inte sätts ur spel. Medlemsstaterna har enligt artikel 10 i fördraget skyldighet att avhålla sig från varje åtgärd som kan äventyra att målen i fördraget, inklusive artikel 3 g, uppnås. De exklusiva rättigheterna måste därför betraktas som oförenliga med artikel 82 i fördraget jämförd med artikel 3 och beviljande eller upprätthållande av sådana rättigheter i en medlemsstat är förbjudet enligt artikel 86.1 i fördraget.
- (10) För att möjliggöra för användare att få tillgång till terminalutrustning enligt deras eget val är det nödvändigt att känna till och offentliggöra specifikationer för allmänna nätanslutningspunkter som terminalutrustningen ska anslutas till. Medlemsstaterna måste därför försäkra sig om att specifikationerna publiceras och att användarna har tillgång till allmänna nätanslutningspunkter.
- (11) För att kunna marknadsföra sina produkter måste tillverkare av terminalutrustning veta vilka tekniska specifikationer de ska uppfylla. Medlemsstaterna ska därför upprätta och publicera förslag till de specifikationer som de ska anmäla till kommissionen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster⁽²⁾. Specifikationerna får utökas till att omfatta produkter som importeras från andra
- medlemsstater endast i den mån de behövs för att säkerställa överensstämmelse med de väsentliga krav angivna i artikel 3 i direktiv 1999/5/EG som på ett legitimt sätt kan krävas enligt gemenskapsrätten. Medlemsstaterna ska under alla förhållanden följa artiklarna 28 och 30 i fördraget, enligt vilka en importerande medlemsstat måste tillåta att terminalutrustning som legalt tillverkas och marknadsförs i en annan medlemsstat importeras till dess territorium.
- (12) För att säkerställa att specifikationer tillämpas öppet, objektivt och utan diskriminering kan övervakningen av deras tillämpning, med hänsyn till den uppenbara intressekonflikten, inte överlåtas till en konkurrent på terminalutrustningsmarknaden. Medlemsstaterna ska därför se till att ansvaret för övervakningen tilldelas ett organ som är oberoende av det företag som ansvarar för nätet och av varje annan konkurrent på marknaden i fråga.
- (13) Detta direktiv får inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell lagstiftning av de direktiv som anges i bilaga II del B.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. terminalutrustning:

- a) utrustning direkt eller indirekt ansluten till en nätanslutningspunkt i ett allmänt tillgängligt telenät för att sända, bearbeta eller ta emot information; i ettdera fallet (direkt eller indirekt) kan anslutningen göras med tråd, optisk fiber eller elektromagnetiskt; en anslutning är indirekt om utrustningen är placerad mellan terminalutrustningen och nätanslutningspunkten,

b) jordstationsutrustning.

2. *jordstationsutrustning*: den utrustning som kan användas för enbart sändning, för sändning och mottagning ("sändare/mottagare") eller för enbart mottagning ("mottagare") av radio-kommunikationssignaler som förmedlas via satellit eller andra rymdbaserade system.

3. *företag*: en offentlig eller privat organisation som en medlemsstat har beviljat särskilda eller exklusiva rättigheter för import, marknadsföring, anslutning, idriftsättning av teleterminalutrustning eller underhåll av sådan utrustning.

⁽¹⁾ EGT L 91, 7.4.1999, s. 10. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 204, 21.7.1998, s. 37. Direktivet senast ändrat genom rådets direktiv 2006/96/EG (EUT L 363, 20.12.2006, s. 81).

4. *särskilda rättigheter*: de rättigheter som en medlemsstat beviljar ett begränsat antal företag genom lag, annan författning eller administrativt instrument som, inom ett bestämt geografiskt område,
- begränsar antalet sådana företag till två eller flera efter andra kriterier än objektiva, proportionerliga och icke diskriminerande kriterier, eller
 - utser flera konkurrerande företag efter andra kriterier än de som nämns ovan, eller
 - ger ett eller flera företag fördelar enligt lag eller annan författning som i väsentlig grad påverkar andra företags möjligheter att importera, marknadsföra, ansluta, idriftsätta eller underhålla teleterminalutrustning inom samma geografiska område på i huvudsak motsvarande villkor, efter andra kriterier än ovanstående.

Artikel 2

Medlemsstater som har beviljat särskilda eller exklusiva rättigheter till företag ska se till att alla exklusiva rättigheter upphävs liksom också de särskilda rättigheter som

- begränsar antalet företag till två eller flera efter andra kriterier än objektiva, proportionerliga och icke diskriminerande kriterier, eller
- utser flera konkurrerande företag efter andra kriterier än de som anges i a.

De ska meddela kommissionen vilka åtgärder de vidtagit eller om förslag till lagstiftning som framlagts för detta ändamål.

Artikel 3

Medlemsstaterna ska se till att rörelsedrivande företag har rätt att importera, marknadsföra, ansluta, idriftsätta och underhålla terminalutrustning.

Medlemsstaterna får emellertid

- när det gäller jordstationsutrustning, vägra tillåta att sådan utrustning ansluts till det allmänt tillgängliga telenätet eller tas i drift om den inte är i överensstämmelse med de relevanta gemensamma tekniska föreskrifter som antagits enligt direktiv 1999/5/EG eller, i brist på sådana föreskrifter, de väsentliga krav som fastställs i artikel 3 i det direktivet; i brist på gemensamma tekniska föreskrifter eller harmoniserade författningensliga villkor, ska de nationella föreskrifterna stå i rimlig proportion till dessa väsentliga krav och ska

anmälas till kommissionen enligt direktiv 98/34/EG då det direktivet kräver detta,

- när det gäller annan terminalutrustning, vägra tillåta att sådan utrustning ansluts till det allmänt tillgängliga telenätet om den inte är i överensstämmelse med de relevanta gemensamma tekniska föreskrifter som antagits enligt direktiv 1999/5/EG eller, i brist på sådana föreskrifter, de väsentliga krav som fastställs i artikel 3 i det direktivet,
- kräva att rörelsedrivande företag har de nödvändiga tekniska kvalifikationerna för att ansluta, idriftsätta och underhålla terminalutrustning på grundval av objektiva, icke diskriminerande och allmänt tillgängliga kriterier.

Artikel 4

Medlemsstaterna ska se till att användare har tillgång till de nya anslutningspunkterna i det allmänt tillgängliga nätet och att de tekniska specifikationerna för dessa punkter publiceras av operatörer av allmänt tillgängliga telenät.

Artikel 5

Medlemsstaterna ska säkerställa att alla specifikationer för terminalutrustning upprättas och publiceras.

Medlemsstaterna ska anmäla de tekniska specifikationerna på utkaststadiet till kommissionen i enlighet med direktiv 98/34/EG

Artikel 6

Medlemsstaterna ska säkerställa att övervakningen av tillämpningen och beviljandet av de specifikationer som avses i artikel 5 anförtros ett organ som är oberoende av offentliga eller privata företag som erbjuder varor och/eller tjänster inom telekommunikationssektorn.

Artikel 7

Medlemsstaterna ska i slutet av varje år lämna kommissionen en rapport som gör det möjligt att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i artiklarna 2, 3, 4 och 6.

Ett formulär för rapporten återfinns i bilaga I.

Artikel 8

Direktiv 88/301/EEG i dess lydelse enligt direktivet i bilaga II del A ska upphöra att gälla, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell lagstiftning av de direktiv som anges i bilaga II del B.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till detta direktiv och ska läsas enligt jämförelsetabellen i bilaga III.

Artikel 9

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 10

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 20 juni 2008.

På kommissionens vägnar

José Manuel BARROSO

Ordförande

BILAGA I

Formulär för rapport som avses i artikel 7**Genomförande av artikel 2**

Terminalutrustning för vilken lagstiftningen ändras eller har blivit ändrad.

Terminalutrustning efter kategori:

- datum för antagande av åtgärden, eller
- datum för införandet av lagförslaget, eller
- datum för åtgärdens ikraftträdande.

Genomförande av artikel 3

- terminalutrustning vars anslutning och/eller tilldelning har varit begränsad,
- erforderliga tekniska prestanda med angivande av deras publicering.

Genomförande av artikel 4

- referenser till publikationer där de tekniska specifikationerna finns publicerade,
- antal existerande allmänna nätanslutningspunkter,
- antal nu tillgängliga allmänna nätanslutningspunkter.

Genomförande av artikel 6

- oberoende organ som utsetts.
-

BILAGA II

DEL A

Upphävt direktiv och dess ändring

(hänvisningar i artikel 8)

Kommissionens direktiv 88/301/EEG

(EGT L 131, 27.5.1988, s. 73)

Kommissionens direktiv 94/46/EG

(EGT L 268, 19.10.1994, s. 15)

DEL B

Tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning

(hänvisningar i artikel 8)

Direktiv	Tidsfrist för genomförande
88/301/EEG	—
94/46/EG	8 augusti 1995

BILAGA III

Jämförelsetabell

Direktiv 88/301/EEG	Detta direktiv
Artikel 1 inledande orden	Artikel 1 inledande orden
Artikel 1 första strecksatsen första och andra meningarna	Artikel 1 punkt 1 a
Artikel 1 första strecksatsen sista meningen	Artikel 1 punkt 1 b
Artikel 1 andra strecksatsen	Artikel 1 punkt 3
Artikel 1 tredje strecksatsen inledande orden	Artikel 1 punkt 4 inledande orden
Artikel 1 tredje strecksatsen första ledet	Artikel 1 punkt 4 a
Artikel 1 tredje strecksatsen andra ledet	Artikel 1 punkt 4 b
Artikel 1 tredje strecksatsen tredje ledet	Artikel 1 punkt 4 c
Artikel 1 fjärde strecksatsen	Artikel 1 punkt 2
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3 första meningen	Artikel 3 första stycket
Artikel 3 andra meningen	Artikel 3 andra stycket inledande orden
Artikel 3 första strecksatsen	Artikel 3 andra stycket a
Artikel 3 andra strecksatsen	Artikel 3 andra stycket b
Artikel 3 tredje strecksatsen	Artikel 3 andra stycket c
Artikel 4 första stycket	Artikel 4
Artikel 4 andra stycket	—
Artikel 5.1	—
Artikel 5.2 första meningen	Artikel 5 första stycket
Artikel 5.2 andra meningen	Artikel 5 andra stycket
Artikel 6	Artikel 6
Artikel 8	—
Artikel 9	Artikel 7
Artikel 10	—
—	Artikel 8
—	Artikel 9
Artikel 11	Artikel 10
Bilaga I	—
Bilaga II	Bilaga I
—	Bilaga II
—	Bilaga III